

Pontoppidan Selskabet

NYHEDSBREV 110

Forårsprogram 2024

Torsdag 29. februar kl. 17.00

Aksel Haaning

Torben Dihmer og naturfilosofien

Naturen er et stærkt, underliggende tema i Henrik Pontoppidans forfatterskab. I den store roman "De Dødes Rige" (1912-1916) sysler godsejeren Torben Dihmer med naturfilosofiske studier, som på en måde åbner den indholdsrige fortællecyklus, som romanen udgør. Også ved bogens afslutning præsenteres et testamente, Torben Dihmer udsteder til videreførelse af sit gods og til fremtidige forskere i natur. Af Torbens venner kaldes naturfilosofferne for kvaksalvere og troldkarle.

Foredraget tager udgangspunkt i de nævnte scener fra romanen og vil forsøge at udfolde naturtemaet i samtidig dansk kontekst hos Ludvig Feilberg (1849-1912) og videre i europæisk naturtænkning i middelalder og renæssance, der er ved at blive genopdaget og afdækket i disse år. Endelig vil foredraget forsøge at komme med et bud på Pontoppidans mulige natursyn under hensyn til hans ofte omtalte tvetydige fortællestemme.

Aksel Haaning er mag.art. og ph.d., lektor ved Institut for kommunikation og humanistisk videnskab, RUC.

Mødet finder sted i Bethesda, Rømersgade 17, København K

Tirsdag 19. marts kl. 17.00

Frederik Stjernfelt

Alkymist i lænker. Sagen imod mystikeren Johann Konrad Dippel 1717-1719

I "De Dødes Rige" studerer Torben Dihmer mystikere, astrologer og alkymister på sit gods Favsingholm. Dette foredrag handler om en af virkelighedens mystikere: Den tyske pietist, oplyser

og læge J.K. Dippel var en af de mest læste tænkere i Nordeuropa i første halvdel af 1700-tallet. Fra 1714 var han i Altona, dengang det danske riges næststørste by, tvillingeby til Hamburg, da der blev rejst en sag imod ham. Den førte til, at han i 1719 blev dømt til livsvarigt fængsel på Bornholm, mens hans skrifter blev offentligt afbrændt på torvet i Altona. Hvorfor blev denne mand retsforfulgt, og hvordan udviklede den danske sag sig imod ham? Sagen kaster også nyt lys over den tidlige oplysning og modernitetens rødder: hvordan kunne en from og kristen mystiker udbrede fritænkning og radikal oplysning?

Frederik Stjernfelt, professor, ph.d. og dr.phil., Aalborg Universitet.

Mødet finder sted i Bethesda, Rømersgade 17, København K

Onsdag 17. april kl. 17.00

Jørgen Lauge Nielsen

"En ulykkelig forelskelses hele latterlighed" - om begær, blændværk og eksistentielle paradokser i *De Dødes Rige*

*Med afsæt i Arthur Schopenhauers filosofi undersøges vægelsindet og livsdueligheden i det sene storværk. I dette foredrag tages særligt Jytte Abildgaard i forsvar, og hendes undergang søges forstået snarere end sygeliggjort. Nok har Jytte problemer med kærligheden, samtiden og realiseringen af det almene, men det retfærdiggør ikke en afvisning af hendes karakter, al privilegieblindhed til trods. Hvad hun mangler i sit eget liv, har hun skarpt blik for i andres, ligesom hun bestemt frabeder sig medlidenhed. Tilsvarende ses Dihmers desillusion og manglende begær som naturlig respons på en gold tid. Det er tiderne, ikke hovedpersonerne, den er gal med i *De Dødes Rige*. Inspireret af Schopenhauers læses Torben og Jyttes ulykkelige kærlighedshistorie som en kamp mellem livsvilje og livsfornægtelse, men med forskelligt udkomme.*

Jørgen Lauge Nielsen er cand.mag. i dansk fra KU og arbejder til daglig som lektor i gymnasiet.

Mødet finder sted i Bethesda, Rømersgade 17, København K

Mandag 6. maj

Selskabets årsmøde og generalforsamling.

Kl. 17 foredrag:

Josefine Hilfling

Pontoppidans poetik – eller mangel på samme

Henrik Pontoppidan var en forfatter, der ikke bare skrev, men som også omskrev. Særegent er det, at disse omskrivninger foreligger som publikationer. Men hvad skriver Pontoppidan egentlig selv om at skrive? Og stemmer hans forestilling om sin arbejdsmåde overens med den arbejdsmåde, der er at spore i hans værker?

Josefine Hilfling (født 1993), filolog og ph.d.-stipendiat ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, hvor hun medudgiver Henrik Pontoppidans tre store romaner, *Det forjættede Land* (1891), *Lykke-Per* (1898-1904) og *De Dødes Rige* (1912).

Efterfølgende afholdes generalforsamling for selskabets medlemmer.

Møderne finder sted i Bethesda, Rømersgade 17, København K

Sommermødet 2024

Pontoppidan Selskabets traditionsrige sommermøde afholdes i 2024 i weekenden 9. – 11. august på Tisvilde Højskole.

Program og tilmelding vil i februar blive annonceret på selskabets hjemmeside og i et nyhedsbrev til medlemmer. Programmet vil også fra marts være at finde i facebook-gruppen Henrik Pontoppidan Forum.

Kontingent for 2024

Vi håber, at du er kommet godt ind i det nye år, og at du også ønsker at forny dit medlemskab af Pontoppidan Selskabet i 2024.

Årsmødet i maj 2023 fastsatte kontingentet for indeværende år til 275 kr. (og 50 kr. for studerende).

Kontingentet vil blive opkrævet i løbet af kort tid via en mail til hvert enkelt medlem.

Dette nyhedsbrev er udgivet 18. januar 2024